

Weg heringericht, roeken verhuisd

Roekenverhuizing in Deurne

Beschermde dieren

Roeken zijn een inheemse diersoort als bedoeld in artikel 4, lid 1, onder b, van de Flora- en faunawet. De soort is eveneens opgenomen in Bijlage II-2 van de Vogelrichtlijn. De vogels zijn hierdoor streng beschermd. Ook hun nesten kennen een jaarrond beschermde status (categorie 2). Het verwijderen van de Amerikaanse eiken met daarin de nesten, zou daarom een overtreding van de Flora- en faunawet zijn. De wet biedt wel de mogelijkheid om nesten te verhuizen!

Ontheffingsaanvraag

De gemeente Deurne heeft Cobra ecoadviseurs gevraagd de ontheffingsaanvraag te verzorgen die nodig is om de nesten te verhuizen. Daar komt meer bij kijken dan alleen papierwerk. Cobra heeft tijdens veldbezoeken in maart 2013 en in september 2014 onderzocht hoe groot de kolonie is. Ook brachten ze in beeld hoe het met de roeken is gesteld in de wijde omgeving van

Deurne. Het bedrijf moest inzichtelijk maken dat het verwijderen van de nestlocatie niet leidt tot een bedreiging van de instandhouding van de soort. Ook is tijdens het onderzoek gezocht naar een geschikte locatie om de nesten naartoe te verhuizen. Dit is essentieel om tot een succesvolle ontheffingsaanvraag te komen. Een ontheffing voor de Flora- en faunawet krijg je namelijk alleen als wordt aangetoond dat:

- de instandhouding van de roek niet in gevaar komt;
- het natuurlijke verspreidingsgebied van de roek niet kleiner wordt of binnen afzienbare tijd kleiner gaat worden;
- er voor de roek een voldoende grote habitat bestaat en waarschijnlijk zal blijven bestaan om de populaties van de soort op lange termijn in stand te houden.

De ecooloog stelde vast dat de nieuwe locatie in lijn was met de voorwaarden die de Flora- en fau-

Het riool in de Zeilbergsestraat in Deurne is dringend aan vervanging toe. Bij forse regenbuien ontstaat er flinke wateroverlast bij de bewoners. Maar het vervangen van het riool betekent ook dat de bestaande bomenstructuur van volwassen, beeldbepalende Amerikaanse eiken, niet gehandhaafd kan blijven. De kwaliteit van de bomen liep al terug. Uit het oogpunt van veiligheid zijn er daarom verschillende gekapt. Een aantal van de resterende bomen vormden een verblijfslocatie voor roeken. Een kolonie van circa twintig dieren had zich al enkele jaren in deze bomen gevestigd. En dat betekent dat bomen niet gekapt mogen worden zonder daar rekening mee te houden. De kolonie is vermoedelijk in 2012 ontstaan door broedsucces elders, waarvan (een deel van) de jongen op zoek is geweest naar een nieuw leefgebied. De kolonie bevindt zich namelijk op de route tussen grotere kolonies in het westen en belangrijke foerageergebieden in het oosten.

Auteur: Dennis Slotboom

De Flora- en faunawet zorgt voor een wettelijke bescherming van (bedreigde) planten en diersoorten. Het is bijvoorbeeld verboden om individuen van deze beschermde soorten te doden of te verplaatsen of om hun voortplantingsplaatsen en vaste rust- en verblijfplaatsen te verstoren of te vernielen. Maar er zijn uitzonderingen mogelijk: de overheid kan besluiten om onder voorwaarden een ontheffing te verlenen. Bij beschermde planten en dieren geldt het "Nee, tenzij"-principe. Voor een aantal beschermde soorten is een soortenstandaard ontwikkeld die gebruikt kan worden om een ontheffingsprocedure te doorlopen.

nawet stelt. Er zijn meer dan genoeg geschikte bomen aanwezig in een ideaal foerageergebied waarin nu nog geen of nauwelijks nesten aanwezig zijn. Het leefgebied zal door de verplaatsing niet afnemen; er zijn zelfs groeimogelijkheden in

De roek is een beschermde inheemse diersoort als bedoeld in artikel 4, lid 1, onder b, van de Flora- en faunawet en is tevens opgenomen in Bijlage II-2 van de Vogelrichtlijn.

De nesten van roeken zijn het hele jaar beschermd en vallen onder categorie 2 van vogelnesten: 'nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.' Hierbij moet ook de functionele leefomgeving worden gezien. In de Flora- en faunawet staan verbodsbepalingen. Het is verboden om:

- de roek te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen (artikel 9);
- de roek opzettelijk te verontrusten (artikel 10);
- voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van de roek te beschadigen, te vernielen, weg te nemen of te verstoren (artikel 11);
- eieren van de roek te zoeken, te rapen, te beschadigen of te vernielen (artikel 12);
- roeken dan wel eieren van de roek te vervoeren of onder zich te hebben (artikel 13).

Bron: *soortenstandaard Roek*

Verplaatste roekennest geprepareerd met gaas en vastgemaakt met bindbuis.

het gebied. Het natuurlijke verspreidingsgebied van de roeken wordt niet aangetast.

Naast deze ontheffingsaanvraag voor de roeken moet de gemeente Deurne uiteraard ook voldoen aan de zorgplicht ten opzichte van andere soorten. Zij hebben zeker gesteld dat er zich, voorafgaand aan de kap, geen andere dieren, verblijfplaatsen of groeiplaatsen van beschermde soorten aanwezig waren.

Volgens de wet moet een locatie worden gezocht voor het verplaatsen van roeken die voor langere tijd geschikt is voor de huisvesting van de kolonie. De bomen op de alternatieve locatie moeten geschikt zijn als nestboom, een goede levensverwachting hebben en de eigenaren van de locatie moeten akkoord zijn met de hervestiging. De alternatieve locaties mogen geen overlast geven. Uit onderzoek blijkt dat bij de keuze voor nestlocaties er bij de roeken vaak sprake is van enige vorm van inprenting. Dat houdt in dat roeken uit een kolonie vaak een sterke voorkeur hebben voor dezelfde boomsoort bij het vestigen van een nieuwe (satelliet)kolonie.

Verhuizen!

In februari 2015 is, na een doorlooptijd van enkele maanden, de ontheffing verleend en aansluitend zijn de nesten verhuisd. Onder begeleiding van Cobra ecoadviseurs zijn de nesten en de takken waarop de nesten zijn gebouwd door Avonda Faunabeheer zorgvuldig uit de bomen gezaagd. De nesten zijn vervolgens goed versterkt met gaas in bomen op de nieuwe locatie

Verplaatste nesten op nieuwe locatie.

geplaatst. Hierbij heeft Cobra gekozen voor bindbuis, om te voorkomen dat de boomtakken in de toekomst door afknelling in de problemen zullen komen.

Vanaf 1 maart 2015 wordt in de gaten gehouden of de roekenkolonie zich vestigt op een onverwachte locatie. Bijvoorbeeld in kleinere bomen of in bomen van een andere soort. Als dat een plek is die niet gewenst is, worden maatregelen genomen om vestiging te weren zoals:

- Nesten in aanbouw worden verwijderd, waarbij nesten waarop gebroed wordt met rust worden gelaten.
- Er worden afschrikkende maatregelen getroffen, bijvoorbeeld het afspelen van angstkreten, reflecterende linten of knallen.

Deze maatregelen maken onderdeel uit van de verleende ontheffing.

Scan de code en bekijk het filmpje.

Hebt u ook te maken met beschermde planten of dieren en heeft u advies nodig? Neem dan contact op met Dennis Slotboom, specialist natuur en ecologie, op telefoonnummer 088-2627206 of via dennis.slotboom@cobraecoadviseurs.nl.

Geschreven onder verantwoordelijkheid van Dennis Slotboom.